

20.05.2024

18:00

TUBINA SAAL

ÜLE ÖÖ

KONTSERT-EKSAM

TARTU ÜLIÕPILASSEGA KOOR
KAMMERNAISSKOOR SIREEN
TARTU KARLOVA KOORIKOOLI LASTEKOOR
ELLERINAISSKOOR

DIRIGENDID
LIIS RULL
LIINE PALU
JANNE HALJAK

KAVAS

TARTU KARLOVA KOORIKOOLI LASTEKOOR

Riho Päts (1899–1977) / rahvaluule

“Labajala valss”

Piret Rips-Laul (*1965)

“Ei tahagi minna”

Mari Kalkun (*1986)

“Sata-sata”

juhatab **Janne Haljak**, klaveril Merike Muttik

ELLERI NAISKOOR

Thomas Tallis (1505–1585) / tekst Johannese evangeeliumist

“If ye love me” (“Kui te armastate mind”)

André Caplet (1878–1925) / liturgiline tekst

“Messe à trois voix” (“Missa kolmele häälele”)

III – “Sanctus” (“Püha”)

juhatab **Liis Rull**

Miina Härma (1864–1961) / rahvaluule

“Lauliku lapsepõli”

solistid Jekaterina Voitehovitš, Grete Andreson

Giovanni Battista Pergolesi (1710–1736) / originaaltekst Guido Maria Drevesi ja Clemens Blume põhjal

“Stabat Mater” (“Leinav ema”)

V – “Quis est homo” (“Kes küll ei nutaks”), solistid Anu Lepik ja Kaisa Elise Kikas

XI – “Inflamatus et accensus” (“Päästa mind vihaleekidest”)

juhatab **Liine Palu**, klaveril Marika Mägi

Bob Chilcott (*1955) / liturgiline tekst

“A Little Jazz Mass” (“Väike džässmissa”)

I – “Kyrie” (“Issand”)

III – “Sanctus” (“Püha”)

Karin Tuul (*1994) / Veiko Tubin

“Vaata ja sa näed”

juhatab **Janne Haljak**, klaveril Marika Mägi

KAMMERNAISKOOR SIREEN

Francis Poulenc (1899–1963) / katoliku palvetekst

“**Ave Maria**” (“Ole tervitatud, Maarja”) ooperist “*Dialogues des Carmélites*” (“Karmeliitide dialoogid”), oreilil Urmas Taniloo

Katrin Aller (*1975) / Viiu Härm / **uudisteos**, maailma esiettekanne

“**Lend läbi öö**”, kolm laulu naiskoorile Ester Mägi mälestuseks (2021)

I - Nii see kõik käibki

II - Inimliblika lend

III - Kas tuul on minekul

juhatab **Liis Rull**

TARTU ÜLIÕPILASSEGAKOOR

Rihards Dubra (*1964) / katoliku hümn, tõlkinud Edward Caswell

“**Hail, O Star of the Ocean**” (“Ole tervitatud, oo ookeanitäht”)

juhatab **Liis Rull**

James MacMillan (*1959) / antifoon

“**O Radiant Dawn**” (“Oo, koidusära”)

Veljo Tormis (1930–2017) / ingerisooime rahvalaul,

tekstid kohandanud Ada Ambus

“**Ingerimaa õhtud**” sarjast “Unustatud rahvad”,

nr 4 ja 5: “**Kiigelaul**” (“Tšastuška”) **I-II**

juhatab **Liine Palu**

Maria Kõrvits (*1987) / Artur Alliksaar “**Õhtute kollane tolm**” (2023)

/ **uudisteos**, kirjutatud Liis Rullile ja Tartu üliõpilassegakoorige

solistide ansambel: Reet Koppel, Helen Lang, Triinu Suumann,

Linda Karin, Liisa Lehtpuu, Merili Songi, Ruari Emil Morrison,

Rasmus Arge, Tristan Georg Talur, Ahti Kikas, Markus Saaver

Reiko Blum, Mart Truu

juhatab **Liis Rull**

Võorkeelsete laulude tekstid koos tõlgetega ning uudisteoste terviktekstid on toodud kavaraamatu lõpus.

DIRIGENDID

Liis Rull (*1999) alustas muusikaõpinguid Viljandi Muusikakoolis akordioni erialal (õpetaja Mare Kilk) ning jõudis hiljem Viljandi Noorte Sümfooniaorkestri neidudekoorist saadud kogemuste najal dirigeerimisõpinguteni Heino Elleri Muusikakoolis õpetaja Karin Herne klassis (2018-2021, *cum laude*), kus on nüüd lõpetamas 5. taseme jätkuõpet (õpetaja Küllike Joosing).

Aastast 2019 tegutseb ta Tartu üliõpilasselgakooris ning 2022. aasta jaanuarist kammernaiskooris Sireen lisaks lauljarollile ka abidirigendi-koormeistrina, lauljana kuulub ka kammerkoor Helü ridadesse. Käesoleval hooajal tegi ta koormeistritööd Vanemuise sümfooniaorkestri, ooperikoori ning Heino Elleri Muusikakooli koostööprojektis (Francis Poulenci “Gloria”), lisaks juhatas Tartu üliõpilasselgakoori *grand prix*’ vorus Dubrovnikus toimunud rahvusvahelisel koorikonkursil “Adriatic Pearl”. Erialase täienduse hulka jäävad muuhulgas meistrkursused Lodewijk van der Ree ning Hirvo Surva käe all. 2024. aasta märtsis pälvis ta noorte koorijuhtide konkursil eripreemia hea vokaalse töö eest. Ta kirjutab regulaarselt kultuurikriitikat erinevatesse väljaannetesse (Sirp, Postimees, Määrileht). 2023. aastal märgiti tema töö XIII noorte laulupeo “Püha on maa” kõnekonkursil ära tabava kujundikasutuse eest. Lisaks õpetab ta solfedžot ja muusikateooriat. Alates 2023. aasta kevadest kuulub ta ka Eesti Kammerkooride Liidu (EKKL) juhatusse.

Ta õpib hetkel Tartu Ülikoolis V kursusel arstiteadust ning tegeleb teadustööga lasteneuroloogia alal, uurimisvaldkonnaks on laste tserebraalparalüüs.

Nagu lubavad arvata kavas olevad kaks uudisteost, on tema südameasjaks ja sütitavaks huviks uue muusika esitamine - juba varemgi on projektkoosseisudega publikuni toodud mitme teose maailma esiettekanded: Kristo Klaus “Pühendas kõik kallile” (nüüdismuusika festivalil AFEKT, 2021) ning “Oktett” (2022).

Foto: Kleer Keret Tali

Liine Palu (*1999) on dirigent, kes on koorimuusikas leidnud ühe väljundi sisemise tasakaalu ja korrapärasuse säilitamisel, loobumata seejuures stiihilisest ja pulbitsevast elujanust. Loomingulised otsingud leiavad rakendust ka Tartu Ülikoolis eesti kirjanduse erialal.

Viimase kolme õppeaasta sisse on jäänud dirigendidebüüt Viljandi Gümnaasiumi noortekoori juures ning aastast 2023 ka koormeistriroll üle-eestilises neidudekooris LEELO, kus Liine on laulnud kuus hooaega.

2023. aasta oktoobris juhatas ta Tartu üliõpilassegakoori rahvusvahelisel konkursil "Adriatic Pearl" ning saavutas 2024. a märtsis toimunud noorte koorijuhtide konkursil vanemas vanuseastmes III koha.

Foto: Andres Mihkelson

Janne Haljak (*1979) on lõpetanud Heino Elleri Muusikakooli koorijuhtimise ning Tartu Tervishoiu Kõrgkooli lapsehoidja erialal, kuna laste psühholoogia ning nende muusikalised võimed on tema jaoks paeluvad teemad. Jannet on kirjeldatud looduse- ja muusikainimesena.

Loodushuvi on viinud ta õppima Eesti Maaülikooli, mille ta on lõpetanud loodusturismi erialal. Ta on aastaid töötanud muusikaõpetajana, sealhulgas Põlva lasteaias Mesimumm, Räpina lasteaias Vikerkaar ning mitmes Tartu lastehoius.

Lisaks on ta juhatanud Kambja segakoori Läte ning teinud koostööd ka Põlva naiskooriga Mai.

Foto: Tiina Haljak

DIRIGENTIDE SAATESÕNAD

Liis: “Minu lõpukava olemuslikuks tuumikuks, millest kõik ööhämaruses lahti hargema hakkab, on vaieldamatult kaks kontserdil kõlavat uudisteost: Katrin Alleri “Lend läbi öö” ning Maria Kõrvitsa “Õhtute kollane tolm”, millest kumbki on minuni tee leidnud täiesti erineval moel: kui “Lend...” on ilmselt üks kõige ilusamaid kingitusi, mida mul on olnud au elus saada, siis “Õhtute kollase...” puhul leidsime heliloojaga ühise tunnetuse Artur Alliksaare pööraselt paljukihilises tekstis, mis oli mu teadvuses ja arvuti märkmetes kaua oma õiget hetke oodanud. Nüüd on see käes!

Uue muusika esitamine on minu kavas äärmiselt selge taotlus – olen teadlikult soovinud välja murda stampidest ja kõikvõimalikest ootuspärasuse raamidest ning sammuda meelegi kindlalt täiesti tundmatusse vette. Otsida selginemist ja süttimist, minetada ka enda jaoks igasugune tuttavuse turvalisus, leida senitundmatuid värve, uusi tööriistu. Vahepeal on küll tunne, et kas nüüd on see vesi, millesse olen hüpanud, ehk üle pea... aga usun, et tõeliselt hea kava kõnnib täpselt parasjagu võimete piiride noateral. Pealegi, mis saaks olla kütkestavam kui helid, mis leiavad oma koha ajas ja ruumis päris esimest korda siin ja praegu? Nimetagem seda esiettekande ekstaasiks või millekski muuks...

Kavast ei puudu ka prantsusepärase plissee, minu üks vaieldamatuid lemmiknurgakesi möödunud sajandi kooriliteratuuris – selline, mis lihtsalt sobitub iseenda mõttemaailma ja kunstilise tajuga valatult. Debussy häbematult vähemtuntud kaasaegse André Caplet’ “Sanctus”, mis on suures osas niivõrd kaunilt klaar, ent paindub “Benedictuse” keskosas sootuks müstilise eufooriani... ning muidugi Francis Poulenci imekaunis “Ave Maria”, mis on mahult suisa miniatuurne, ent helikeelelt ilmeksimatult äratuntav – mõlemas prantsuse helilooja palas on teatav peenetundeline nüansirohkuse lumm, mis ei tundu minust veel niipea lahti laskvat.

...ja kooridest. Tartu üliõpilassegakoos on mitmel põhjusel minu esimene armastus – selline, milles oled üle pea sees, viimse niidini ühte põimunud, iga rakuga kaasa tukslemas.

Kammernaiskoos Sireen on aga juba teadvustatud samm järgmisse maailma, teatava professionaalsuse poole. Tõukejõuks sel sammul on suuresti olnud otsingud millegi julgelt eristuva ja kindlasti ka kergelt mässumeelse järele.”

***

Liine: “Minu kava repertuaar on koostatud, pidades eelkõige silmas erinevaid karaktereid – seal leidub nii kelmikat Tormist, väarikat ja kuninglikku Pergolesit kui igatsevat MacMillanit. Iga teosega nii-öelda teele asudes avastan ma lisaks muusikalistele ka seni kaardistamata sisemisi välju, mis lükkavad horisonti üha kaugemale ning muudavad mu maailmatunnetust üha dünaamilisemaks.

Mu sees on Elleri kolme õppeaasta järel palju avaram ruum, kus eksisteerib korraka palju erinevaid temperamenditüüpe ning seda ma oma perfektelt vastuolus kavaga tahangi tähistada.

Minu õpetaja on mulle ikka öelnud: "Liine, Sul on näos kõik olemas! Aga nüüd tuleb käed ka juurde panna." See ongi olnud minu kolme õppeaasta tees, mille paikapidavus kontserdil proovile pannakse.”

Janne: “Lõpukavas sisalduv repertuaar on mitmekesine, sisaldades nii eesti- kui ka ladinakeelseid tekste. Iga laul on omanäoline ning pakub lisaks dirigendile endale loodetavasti huvi ka kuulajale. Suurem osa kavasse kuuluvaid palu on rahvusliku iseloomuga ning väljendab meie muusikakultuuri kui Eesti riigi ühte tähtsaimat alustala. Ladinakeelsed laulud pakuvad aga olemuslikku kontrasti, peegeldades oma sisus inglise kultuuri, kust nad ka pärinevad. Seega on kogu kava ülesehitus meelde jääv, kajastades erinevaid muusikalisi karaktereid.”

UUDISTEOSTE HELILOOJAD. ANNOTATSIOONID

Maria Kõrvits (*1987) on heliloomingut õppinud Tallinna muusikakeskkoolis Alo Põldmäe juhendamisel ning lõpetanud Eesti muusika- ja teatriakadeemia kompositsiooni erialal Tõnu Kõrvitsa ja Helena Tulve käe all. Ta on täiendanud end erinevates meistrklassides, näiteks Arvo Pärdi, Erkki-Sven Tüüri, Veljo Tormise jt juures. Maria Kõrvits on heliloojana resideerinud Loviisa kunstnike stuudios ja Mehhiko muusika ja helikunsti keskuses.

Maria Kõrvits on kirjutanud peamiselt kammermuusikat ja kooriteoseid. Tema teoseid on esitanud ERSO, kammernaiskoor Sireen, segakoor HUIK!, SaxEst, Eesti Rahvusmeeskoor, Norrbotten NEO, kammerkoor Kolm Lindu jt. Orkestriteos "langedes ülespoole, taeva kaarjasse kaussi" võitis 2016. aastal Wrocławis rahvusvahelise heliloojate rostrumi alla 30-aastaste kategoorias. Eduka loomingu tegevuse eest pälvis Maria Kõrvits Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapremia (2016).

Teoste põhiaineseks on looduses ja inimeses aset leidvad protsessid ja nende peegeldused teineteises. Teostes tegeleb ta ka tunnete allikate otsinguga.

Maria Kõrvits on Eesti Heliloojate Ansambli (EHA) liige koos Ülo Kriguli, Tatjana Kozlova-Johannese ja Helena Tulvega. Koos luuakse muusikat erinevatele heliobjektidele ja Eesti Heliloojate Ansambliil on tihe koostöö koreograaf-lavastaja Kärt Tõnissoniga.

“*Õhtute kollane tolm*” on kirjutatud Liis Rulli palvel Tartu üliõpilassegakoorige, teoses on kasutatud vaid katkendit Artur Alliksaare samanimelisest luuletusest.

Teoses olen püüdnud edasi anda õhtuti valitsevat melanhoolset meeleolu, helgust, lootust ja pehmust.”

Foto: Sadu-Triste Juurikas

Katrin Aller (*1975) on sündinud Pärnus ja lõpetanud Sütevaka Humanitaargümnaasiumi klaveri ja muusikateooria erialal. Õppinud Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemias esmalt muusikateadust ning seejärel kompositsiooni eriala. Töötanud kontsertmeistrina Sütevaka muusikaosakonnas ning koormeisteri ja koorijuhina Tallinna Jaani ja Tartu Pauluse koguduses; käesoleval ajal samas organist. Väikesel määral tegutsev muusikakriitikuna. Põhitegevusalaks õpetamine, sh varem Usuteaduste Instituudis kirikumuusika osakonnas ja Tartu Ülikooli Õpetajate Seminaris. Alates 2000. aastast Tartus Heino Elleri Muusikakoolis, õpetades muusikateooria ja kompositsiooni eriala ning veel tosinkonda ainet.

“Lend läbi öö” on 3 naiskooriminiatuuri. Kirjutasin need päev pärast teadet, et meie hulgast lahkus Ester Mägi. Tundmata teda küll isiklikult, tahtsin nii avaldada austust ühele suurele naisele ja loojale, kes minu jaoks sümboliseerib sügavaimat inimlikku väärikust ja muusikalist järjepidevust.

Viiu Härmi võluvalt napsõnalist ja kujundierksat luulet olen pruukinud juba paljudes lauludes. Seekord moondus see nimetatud põhjusel otsekui ohkeks ja hüvastijätuviipeks, milles omajagu hella nukrust, ent mitte musta ja lõikavat valu.”

KOORID

Tartu üliõpilassegakoor (lühidalt TÜS) on ühtehoidev seltskond noori, kes väärtustab eriilmelist koorimuusikat, ühist ajaveetmist nii proovis kui vabal ajal ning väljakutseid lavalaudadel. Nagu nimigi ütleb, on enamik TÜSi lauljatest Tartu kõrgkoolide üliõpilased või vilistlased.

Koor on tegutsenud paljude dirigentide käe all alates 1905. aastast, praegune dirigent on Küllike Joosing. Temaga koos on TÜS esinenud ja võistelnud nii Eestis kui võõrsil. Koori repertuaarist leiab palju nii vanemat kui uuemat eesti koorimuusikat, aga ka välismaiseid teoseid. Lisaks lauldakse klassikalisi suurvorme, aga ka rahvuslikku ja kergemuusikat. TÜS osaleb alati ka laulupidudel, sealhulgas üliõpilaslaulupeol Gaudeamus.

Aastate jooksul on TÜSi saatnud edu erinevatel konkurssidel: 2018. aastal pälviti Barcelonas konkursil “Canta al mar” vaimuliku muusika kategoorias kulddiplom, 2019. aastal

Valgas pop- ja džässlaulukonkursil "Lauluragin" anti koorile eripreemia parima *a cappella* laulu interpretatsiooni eest. 2021. aastal esitas TÜS Koorivisioonil vilistlasest helilooja Kristo Klausiteose "Armsam, unistame!", mis tõi heliloojale esimese koha. 2023. aasta oktoobris osaleti Horvaatias koorikonkursil "Adriatic Pearl", kust naasti kulddiplomiga segakooride kategoorias ning folgikategooria üldvõiduga, lisaks astuti üles ka *grand prix* vóorus. 2023. aasta lõpul nomineeris Eesti Kooriühing Tartu üliõpilassegakoori tiitliga "Aasta koor".

Tartu üliõpilassegakoori juhatavad kontsert-eksamil Liis Rull ja Liine Palu.

KOOSSEIS

I sopran: Elizabeth Kattai, Helen Lang, Helena Saks, Ida Maria Min, Kateriine Visk, Kristiina Toome, Reelika Neeme, Sirel Kruuse, Susanna Rennik, Triin Tillemann, Triinu Suumann

II sopran: Age-Maria Mandel, Johanna Rennik, Kärt-Katrin Johanson, Liis Rull, Maarja Aavakivi, Reet Koppel, Sirelin Punt

I alt: Anete Jõgiste, Anna-Maria Toome, Joanna Miranda Ausmees, Kaisa Laur, Liisa Lehtpuu, Linda Karin, Merit Kollom

II alt: Krista Kuus, Liine Palu, Madli-Riin Veski, Maia Saskia Selis, Merili Songi, Susann Liin, Teele Tuuling

I tenor: Cian Matthew Deasy, Rasmus Arge, Ruari Emil Morrison, Tristan Georg Talur

II tenor: Holger Eric Hain, Jaan Masso, Mihkel Mahla, Roland Allmägi

Bariton: Ahti Kikas, Ando Lilleleht, Erik-Jürgen Määrits, Markus Saaver, Oskar Vevers, Peeter Kareda, Reiko Blum

Bass: Andres Mihkelson, Jaan Vidrik Kiho, Mart Truu, Martin Hansschmidt, Martin Vainikko, Siim Ainsaar, Vootele Mets

FB: Tartu Üliõpilassegakoor

IG: @uliopilassegakoor

***

Kammernaiskoor Sireen loodi 2011. aasta novembris pikka aega koos laulnud sõpruskonna pinnalt.

Sireen taotleb hörku, kuid naiselikult tummist ja lummatvat kõla, sidudes naiskoorile omase heliseva kõlavärvi kammerlikult selge vokaaliga. Iga Sireeni hääl annab oma panuse ilu loomisse ja iga laulja on võimekas solist. Nii võib kõigest kahekümnepealine koor täita suuri kontserdisaale, pakkudes sealsamas kammerlikke külmavärinaid öhkõrnas pianissimos.

Koori kõlas on tunda eri elualadelt tulnud lauljate alternatiivsust, kontraste, mitmemõõtmelist paindlikkust ning individuaalsust. Tegemist on amatöörkooriga, kus laulavad harrastusmuusika profid kogu oma kire, kogemuse ja sügava musikaalsusega. See teeb Sireenist paindliku ja vastutustundliku partneri kõikvõimalikeks žanriülesteks ja harjumuspäratuteks kooslusteks – olgu nendeks siis punkkontserdid, lavastused, ooperid või midagi täiesti senitundmatut.

Sireene on silmatud kontserte andmas kirikutes, kontserdisaalides, kiviklibustel randadel ja tehasehoonetes. Nende mässumeelsus ja isepäisus võimaldab stiilpuhtalt esitada nii nõretavat romantikat, kristalset nüüdismuusikat kui ka stiilpuhast klubimuusikat. Kuigi koor

on oma esitluses uuendusmeelne, on selle prioriteet siiski muusika kvaliteet ning professionaalne kõla. Sireeni repertuaar varieerub vanamuusikast tänapäevase heliloominguni, väärtustades seejuures koostööd noorte ning andekate Eesti heliloojatega.

Kammernaiskooori Sireen juhatab kontsert-eksamil Liis Rull.

KOOSSEIS

I sopran: Merli Plink, Laura Štoma, Anu Einberg

II sopran: Kleer Keret Tali, Mari Jurtom, Iris Kallas, Helene Uppin, Dagmar Talmar

I alt: Kristel Pedak, Varvara Siimon, Mariel Luuk, Kaisa Summel, Kadri Järvelaid

II alt: Mariken Ross, Brett Lemsalu, Kertu Süld

FB: Kammernaiskoor Sireen

IG: @chamberchoirsireen

***

Elleri naiskoores laulavad traditsiooniliselt koorijuhtimise ning klassikalise laulu erialade õpilased, lisaks veel mõned entusiastlikud kogemusega koorilauljad, kes soovivad kammerlikus koosseisus endale teistsugust väljakutset pakkuda. Koor on esmaseks praktikabaasiks noortele dirigentidele ning viimase aasta jooksul on ühiselt lauldud nii vanamuusikat kui 20.-21. sajandi koorimuusika klassikat, repertuaaris on alati ka eesti heliloojate emakeelseid teoseid.

KOOSSEIS

I sopran: Anu Lepik, Kaisa Elise Kikas, Liis Rull, Alina-Lisett Anufrijeva, Laura-Liis Sõlg

II sopran: Maarja Aavakivi, Jekaterina Voitehhovitš, Ida Parmas

Alt: Grete Andreson, Liine Palu, Kerstin Loit, Janne Haljak, Liisa Lehtpuu

IG: @ellerikoorijuhid

***

Tartu Karlova koorikooli lastekooris laulavad 5.-8. klassi tütarlapsed. Eelkõige esitatakse eestlaste endi loodud laule (sealhulgas näiteks Olav Ehala, Andres Valkonen, Tõnis Mägi, René Eespere ja Karl August Hermann loomingu). Lisaks leiab repertuaarist ka kaugemate maade teoseid - näiteks soome, rootsi, inglise, saksa, ungari, itaalia või ladina keeles.

Lastekoor on käinud salvestamas Eesti Raadios ja esinenud Eesti Televisioonis, osalenud kõikidel Tartu ja Eesti laulupidudel ning Lõuna-Eesti laulupäevadel. Jõuluajal toimuvad kontserdid ja esinemised Tartu kirikutes ja kontserdisaalides.

Koor on saavutanud võistlustel ka poodiumikohti: näiteks võideti 1993. aastal koorikonkursil "Tampere Sävel" kuldmedal, 2007. aastal rahvusvahelisel koorikonkursil Bratislavas vaimuliku muusika kategooria II koht, 2018. aastal rahvusvahelisel koorikonkursil Krakowis III koht ja parima poola helilooja teose esituspreemia. Lastekoori dirigent on Vilve Maide, koormeister Imbi Goldman ning klaverisaatja Merike Muttik.

Tartu Karlova koorikooli lastekoori juhatab kontsert-eksamil Janne Haljak.

TÖLKED. UUDISTEOSTE TEKSTID

“If ye love me” (“Kui te armastate mind”)

töötus Püha Vaimu tuleku kohta Johannese evangeeliumist

If ye love me, keep my commandments.

Kui te armastate mind, siis pidage mu käske!

*And I will pray the Father,
and he shall give you another comforter,
that he may abide with you forever;*

Ja ma palun Isa ja ta annab teile teise Lohutaja,
et tema oleks teiega igavesti:

Even the spirit of truth.

Tõe Vaimu.

“Kyrie” (“Issand”)

*Kyrie eleison
Christe eleison*

Issand, halasta
Kristus, halasta

“Sanctus” (“Püha”)

*Sanctus, Sanctus, Sanctus
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli et terra gloria tua.
Osanna in excelsis.*

Püha, Püha, Püha
on Issand, taevavägede Jumal.
Taevas ja maa on täis Sinu kirkust,
hoosianna kõrges.

*Benedictus qui venit
in nomine Domini.
Osanna in excelsis.*

Kiidetud olgu, kes tuleb
Issanda nimel,
hoosianna kõrges.

“Stabat Mater” (“Leinav ema”)

Quis est homo qui non fleret,
*Christi Matrem si videret
in tanto suplicio?*

Kes küll ei nutaks,
nähes Kristuse Ema
sellises vaevas?

*Quis non posset contristari,
piam matrem contemplari
dolentem cum Filio?*

Kes võiks mitte kaasa tunda,
nähes õndsat Ema
kannatamas koos Pojaga?

*Pro peccatis suae gentis
vidit Iesum in tormentis,
et flagellis subditum.*

Oma rahva pattude pärast
näeb ta Jeesust piinades,
ja piitsutatuna.

In flammatus et accensus per te,
Virgo, sim defensus
in die iudicii.

Fac me cruce custodiri,
morte Christi praemuniri,
confoveri gratia!

“Ave Maria” (“Ole tervitatud, Maarja”)

Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum,
benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui Iesus.

Sancta Maria, Mater Dei,
ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostrae. Amen.

“Hail, O Star of the Ocean” (“Ole tervitatud, oo ookeanitäht”)
katoliku hümn, tõlkinud Edward Caswell

Hail, O Star of the Ocean
God's own mother blest,
ever sinless Virgin,
gate of heavenly rest.

Taking that sweet Ave,
which from Gabriel came,
peace confirm within us,
changing Eve's name.

Break the sinners' fetters,
make our blindness day.
Chase all evils from us,
for all blessings pray

Show thyself a Mother,
may the Word divine
born for us thine Infant
hear our prayers through thine.

Virgin all excelling,
mildest of the mild,
free from guilt preserve us
meek and undefiled.

Päästa mind vihaleekidest,
Neitsi, ja ole mulle kaitsjaks
kohtupäeval.

Kaitse mind ristiga,
valmista Kristuse surmaga,
hoolitse mu eest armuga.

Ole tervitatud Maarja, täis armu,
Issand on Sinuga,
Sa oled õnnistatud naiste seas
ja õnnistatud on Sinu ihu vili Jeesus.

Püha Maarja, Jumala Ema,
palu meie, patuste eest,
nüüd ja meie surma tunnil. Aamen.

Ole tervitatud,
Lunastaja Ema,
Mere täht nii särav,
õnnis taevavärv.

Gaabrieli huultelt
tervitust Sa kuuled,
Eeva patud kannad,
rahu meile annad.

Maa peal kurjus võida,
vaimuvalgus läida,
süü meilt ära võta,
heldusega kata.

Emana end näita,
palveid kuulda võta,
poja ette kannata,
kes meil' armu annab.

Neitsi ainulaadne,
heldem kõigist teistest,
õpeta meil' tarkust,
kasinust ja karskust.

*Keep our life all spotless,
make our way secure
till we find in Jesus,
joy for evermore.*

*Praise to God the Father,
honor to the Son,
in the Holy Spirit,
be the glory one. Amen.*

“O Radiant Dawn” (“Oo, koidusära”)

*O Radiant Dawn,
Splendour of eternal Light,
Sun of Justice:
come, shine on those who dwell in darkness
and the shadow of death.*

*Isaiah had prophesied,
The people who walked in darkness have
seen the great light
upon those who dwelt in the land of gloom
a light has shone.
Amen.*

(Viiu Härm)

rahena rabiseb pihlakaid
kui tuleb tund

praegu veel
maa on täis
lepatriinusid
kes siis
üle öö
tarduvad rohus
pihlakamarjadeks

ja hall
astub kõigest üle
üle ülejärgmise öö

nii see kõik käibki

***

Õiget teed meil' näita,
õnne leida aita,
et me Jeesust nähes
rõõmsad olla võime.

Kiitus olgu Isal',
Kristusel' ta Pojal',
Jumalikul' Vaimul',
Pühimal' Kolmainul'. Amen.

Oo, Koidusära,
igaviku ülev valgus
ning õigluse päike,
tule ja valgusta neid, kes istuvad
pimeduses ja surma varjus.

Prohvet Jesaja on öelnud:
"See rahvas, mis käis pimeduses, on suurt
valgust näinud:
nende üle, kes elasid surmavarju maal, on
valgus paistnud."
Aamen.

Õõliblika lendki on lend
läbi lubatud aja,
kuni lummab ta pimestav valgus,
mida talle on surmaks vaja.

Inimliblika lend läbi öö,
läbi antud aja.
Aga surmaks on tõelist valgust
tallegi vaja.

***

Kas tuul on minekul?

Või tulekul?
Või olekul?
Või mis?

“Õhtute kollane tolm”

(Artur Alliksaar)

Elu on lakkamatu laskmine viivudeks vilksatavaisse
liikuvate juhuste märklaudadesse.

Lastakse muidugi uljalt.

Enamasti lastakse mööda.

Sagedasti lastakse iseenese südamesse.

Kaugume selle juurest, mis oli.

Juurest ja varrest ja õisikust.

Põgeneme selle eest, mida ei saa vältida.

Väriseme selle ihas, mida ei saanud olla.

Elame selle poole, mis alatasa peab olemisest mööda
sündima kellegi kirkastunud kujutelmis.

Kiiresti! Kiiresti! Kiiresti!

Kuhu siis ruttad ka, rahutu rahvas?

Kurat teab, eks pärast näe, praegu pole aega aru pidada!

Ja miks sina siis veel seisad, keerutades eilse loosiratast,
tugevnevate tiibadega tuvi?

Mul pole kahjuks kedagi kadestada...

Mul pole õnneks kedagi edestada...

Mul pole midagi võita ja ammugi siis veel midagi kaotada...

Mul pole isegi kellelegi andestada

ega kellelki andestust anuda....

Ja ennast jaotada rohkemaks kui kõikainsaks
ma ei saa ju ka...

Pole mul tõuklejajõu jõõra ega trügijatragidust.

Pealegi tuleb õhtu...

Allagi tuleb õhtu.

Üle ja ümber ja üdini ja tüütava üldisusega kõigile
ja süütava erandlikkusega igale üksipäinis.

Ta tuleb niikui nii, et vastu võtta ja ära viia päevapuu vilja.

Ta tuleb nii, nagu tulid teisedki temataolised.

Tummad ja tundmatud ja tumehead ja emataolised.

*

Õhtud õhtute eel.

Õhtud õhtute taga.

Õhtud, mis pistoda hoides on jalus õhtute teel.

Õhtud, kus kärsitu kurjus on voorusest purjus ja vaga.

Õhtud väsimusväraval, õhtud kiindumuskünnisel.

Õhtud, mis kannavad kroone, ja õhtud, mis koltuvad kolikambreis.

Õhtud õhtute haarmete painavas, piinavas pigistuses.

Õhtud, mis kõrgele kaarduvad hõiskavas, säravas sigituses.

Igauhe neist teeb imeviisil kauniks hingeajas, hingeruumis

liuglev kollane tolm...

Kaob lõppematuid päevi.

Puruneb kadumatuid päevi.

Ja salvavalt hämmastavaid päevi.
Ja halvavalt lämmatavaid päevi.
Päevi, mis mõtlematult tõtlevad nagu elu.
Päevi, mis on uimaselt umbsed ja pikaldased nagu surm.
Hääletult kukub poolküpseid päevi aegade ääretust puust.
Süda, miks su vaevade vaed muutuvad tund-tunnilt tundlikumaks?
Päevad on nagu lülid kaledalt kõlisevas orjaketis või siis
nagu mündid kõledalt kolisevas kerjakotis.

Päevad eitavad tuska, mida ainult õhtud võivad peletada.
Päevad varjavad saladusi, mida ainult õhtud söandavad seletada.
Päevad on täis tuhmust, mida ainult õhtud oskavad heletada.
Alandused ja juhmused ja julmused teisenevad ja
vahelduvad ja nende alt tõuseme ikka ja igavesti
jälle mina ja sina ja mõned nendestki ja meid
ühendab ülemeelik naer ja meeleheitenaer ja
meeletult igatsev õhtuarmastus ja ülemeeleline hommiku-usk.
Päevad jätavad töötused õhtute täita.
Päevad tõukavad naudingud õhtute läita.
Õhtud suudavad tõestada rohkem, kui päevad suudavad väita.
Näita mulle oma lemmikõhtut, ja ma ütlen, kes sa olid,
kes sa oled
ja kes sa võinuksid olla.
Armas, ma olen kinkinud sulle õhtuid täis kollaseid õietolmukaskaade.
Hea, et sina seda ei märganud,
ja halb, et märkasid need, kellelt võimalused riisuti.
Mõnikord oli õnn nii raske, et kinkinuksin ta ära ja südame
pealekauba, kui vaid julgenuksin teda pidada kinkimisväärseks.
Nüüd on mul kahju. Piisavalt kahju. Piiravalt kahju.
Mitte kinkidest, vaid sellest, et ise pidin alati jääma
nende varju samuti kui
paljude sõnade varju,
hirmunud lootuste varju,
taltumatute valude varju,
vastumeelse naeru varju,
selle päratupika metalse tunneli varju,
mille lämmatavas lummus arvasin jõudvat minust sinuni.

Õhtute kuldkollane tolm.

Õhtute ulmkollane tolm.

Õhtute tulvkollane tolm.

Meie oleme püsimatud ja väsimatud rändurid.

Tee on kõver ja kõva.

Ta kulgeb põlismaantes ja paduvihmades.

Tee on konar ja koolutav.

Ta kulgeb kuristike kõueses põues ja kõrbetes,

kus on palju kuivanud kaeve ja inimluude lademeid.

Surnute jalad on astunud teed nii pikaks ja paindumatuks

ja sihid nii ahvatlevaks ja saavutamatuks.

Õhtute meekollane tolm.

Õhtute eekollane tolm.

Õhtute teekollane tolm.

Meie oleme südid ja tüdimatud mängurid.

Mäng on haiglaselt aeglane ja vältab võimatult kaua.

Küünlad on usutamatult kallid.

Kaardid kuluvad kohutava kiirusega.

Panused on nii pöörased, et neid keegi ei mõtlegi lunastada.

Päevad pööravad meile pettunult selja ja nuuksuvad pihku.

Meile kostab see naeruna.

Õhtute tolm on tõepoolest kollane.

Kollane nagu unenäomaastiku kuu.

Kollane nagu liiv, milles lebavad uppunud.

Kollane nagu rõõm, mis puhkeb ootamata ja kaob

siis, kui ta järele kõige rohkem tarvidust tuntakse.

Kriiskavkollane nagu koletisemõire paljaste kaljude
teravail tippudel.

Lenduvkollane nagu linnumelanhoolia lõbusalt turtsuvate
tuulepuhangute taustal.

Veel kollasem võib olla ainult ehk mälu, mil pole määra,
ja mõistus, mil pole mõõtmeid.

Õhtute hiidkollane tolm.

Õhtute riivkollane tolm.

Õhtute viivkollane tolm.

Valget me ei vaja.

Valge oleks valelikum.

Rohelist ei raasugi.

Roheline roiutab.

Pruuni peagu samuti.

Pruun on päris pinnaline.

Violetset veelgi vähem.

Violetsed on viirastuste varjud.

Musta muidugi mitte.

Musta maik on masendus.

Sinisest siis rääkimata.

Sinine on suisa surmlik.

Sellepärast ei jää

õhtute tolmul muud üle kui olla kollane.

*

Me jälitame iseenda tõelist nägu ja põgeneme hetkel, kui ta leiame.

Oleviku jaoks elame tulevikus, tuleviku jaoks minevikus

ja mineviku jaoks olevikus.

Ükskord lõpeb see, mida kunagi ei olnud.

Samas algab see, mis alati on olnud.

Lootuste ees oleme kõik võlgnikud.
Mälestuste vastu oleme kõik põlglikud.
Elust oleme kõik sõltlikud.
Surmale oleme kõik kõlblikud.
Õhtute ürgkollane tolm.
Õhtute pürgkollane tolm.
õhtute mürkkollane tolm.

Mina usun õnne, tulgu sellest mis tahes õnnetus.
Usun kogemuste kiuste.
Usun luhtumusi luutes.
Usun imelikule ilmekslikkusele vaatamata.
Usun kurvastuseta. Usun arvestuseta.
Usun halastamatult. Usun alistamatult.
Usun uskumisevahendeid valimata.
Usun --- näinuna õnne silmi.
Ilmsi nagu ilmutust.
Tösinema on nende pilgud tunginud mu naeru ja naerma mu tõsidusse.
Usun --- kuulnuna õnne häält.
Ta kõlas võltsimatult nagu unelm.
Ta laulis mu hingele mõistetamatu ja väljendamatu eatut
tarkust ühe vastammuse õhtu kollases tolmuorkaanis.

Õhtute mägikollane tolm.
Õhtute kadukollane tolm.
Õhtute heledalt elukollane tolm.
Eelõhtute ägenev tolm.
Teostumisõhtute sädelev tolm.
Järelõhtute värelev tolm.
Jumekalt kumendav tolm teeb õhtute sumeda nukruse
talumatult kindlaks ja kauniks.

Täname kontserti panustamast: Pirjo Jonas, Olari Viikholm, Kaarel Kuusk, Priit Rand, Liina Vainumetsa, Kadri Irdt, Henri Reeder, Urmas Taniloo, Reiko Blum, Rasmus Kallas, Liis Rull, Maria Kõrvits, Katrin Aller, Heino Elleri Muusikakool, Eesti Autorite Ühing, Eesti Kultuurkapital, Tiigi Seltsimaja, Klassikaraadio.

